

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นวรรฐ์ เทศพิทักษ์

คำสำคัญ : เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เหล้า ไวน์ เบียร์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึงเครื่องดื่มที่มีส่วนประกอบของเอทานอล (ethanol) โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่เกือบทุกประเทศในโลกกำหนดให้สามารถซื้อขายได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และมีกัว่าร้อยประเทศที่กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้บริโภค ซึ่งกำหนดแตกต่างกันไป เช่น ในประเทศเยอรมัน จอร์เจียและอิตาลี กำหนด 16 ปี ในประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา และอเมริกา กำหนด 21 ปี แต่ประเทศส่วนใหญ่รวมถึงประเทศไทย กำหนดไว้ 18 ปี

กระบวนการหมักจากยีสต์ธรรมชาติจะทำให้ได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์สูงสุดไม่เกิน 18% โดยปริมาตรเนื่องจากปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากเกินไปจะมีผลยับยั้งการเจริญของยีสต์ แต่ปัจจุบันมีการพัฒนาสายพันธุ์ยีสต์จนสามารถผลิตเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ได้ถึง 25% โดยปริมาตร

โดยทั่วไปปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องดื่มจะระบุเป็นเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์โดยปริมาตร แต่ในประเทศอเมริกาจะระบุหน่วยเป็นดีกรีแอลกอฮอล์ (Alcohol proof) ซึ่งจะมีค่าเป็นสองเท่าของเปอร์เซ็นต์แอลกอฮอล์โดยปริมาตรที่อุณหภูมิ 60 องศาฟาเรนไฮต์ (15.55 องศาเซลเซียส)

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. เบียร์ (Beer)

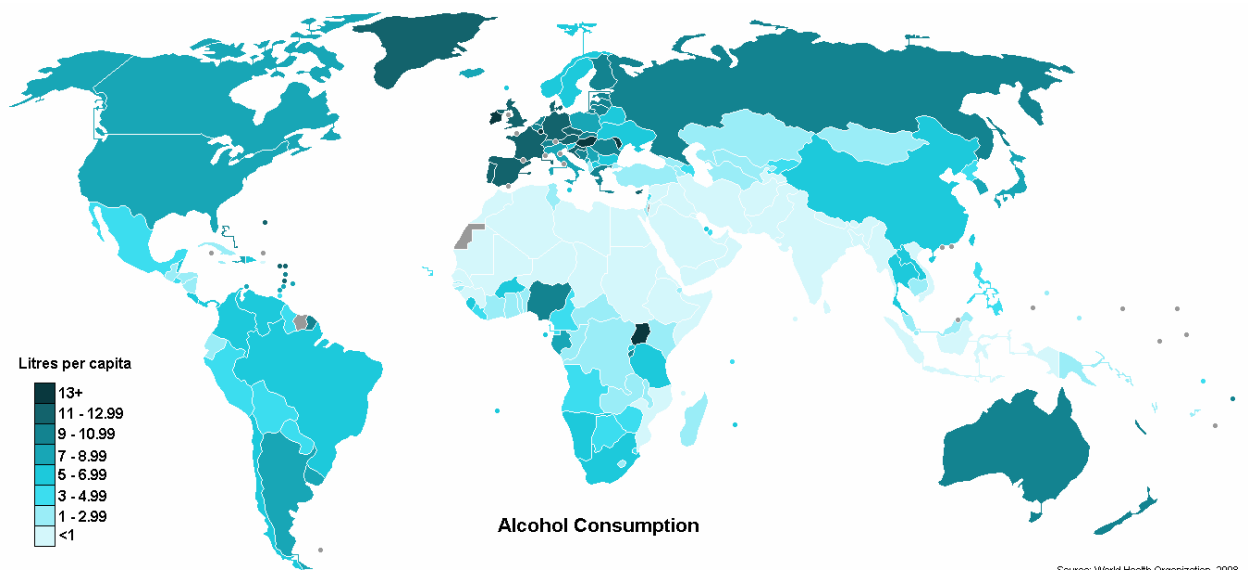
เบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเก่าแก่ที่สุด มีการบริโภคอย่างกว้างขวาง เป็นเครื่องดื่มที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลกเป็นอันดับสามรองจากน้ำดื่มและน้ำชา ผลิตโดยการหมักแป้งที่ได้จากธัญพืชกับยีสต์ โดยทั่วไปจะใช้มอลต์ (malt) ที่ทำจากข้าวบาร์เลย์ หรือในบางชนิดจะผลิตจากข้าวสาลี ข้าวโพดจนถึงข้าวเจ้า เบียร์มีหลายรสชาติตามส่วนผสมของวัตถุดิบที่แตกต่างกันไปแต่ส่วนใหญ่จะมีรสขมที่เกิดจากฮอปส์ (hops) ซึ่งถูกใส่เข้าไปเพื่อเพิ่มรสชาติและมีผลเป็นสารกันเสียตามธรรมชาติ แอลกอฮอล์ที่พบในเบียร์โดยทั่วไปจะอยู่ระหว่าง 4% ถึง 6% โดยปริมาตร เบียร์มีสารอาหารหลายชนิด เช่น คาร์โบไฮเดรต โปรตีน แคลเซียม แมกนีเซียม ฟอสฟอรัส โซเดียม สังกะสี วิตามินบี 1 วิตามินบี 12 และไบโอติน

2. ไวน์ (Wine)

ไวน์โดยทั่วไปหมายถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตจากองุ่น แต่ยังมีไวน์ที่ผลิตจากผลไม้ชนิดอื่น ๆ รวมถึงธัญพืช ซึ่งจะเรียกชื่อตามวัตถุดิบที่นำมาผลิตนั้นๆ เช่น ไวน์แอปเปิ้ล ไวน์เชอร์รี่ เป็นต้น แอลกอฮอล์ในไวน์เกิดจากกระบวนการเปลี่ยนน้ำตาลในผลไม้ให้กลายเป็นแอลกอฮอล์จากการเจริญของยีสต์ ซึ่งความหลากหลายของสายพันธุ์ผลไม้และยีสต์ทำให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างกันไปในไวน์แต่ละชนิด ไวน์มีปริมาณแอลกอฮอล์อยู่ระหว่าง 9% ถึง 16% โดยปริมาตร

3. เหล้า (Spirits)

เหล้าในที่นี้หมายถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผ่านกระบวนการกลั่นจนได้แอลกอฮอล์ไม่น้อยกว่า 20% โดยปริมาตร วัตถุดิบที่นำมาใช้ผลิตมีความหลากหลายมากตามแต่ละท้องถิ่น อาจจะเป็นธัญพืช พืชผัก รวมถึงผลไม้ต่างๆ เช่น บรั่นดีผลิตจากองุ่น วิสกี้ผลิตจากธัญพืช วอดก้าผลิตจากมันฝรั่งหรือธัญพืช เป็นต้น

แผนภาพแสดงปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อจำนวนประชากร จากข้อมูลของ WHO ในปี 2004

การผลิตและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบได้ตั้งแต่สังคมชนเผ่าจนถึงสังคมปัจจุบัน โดยวัฒนธรรมการดื่มแทรกอยู่ในหลายส่วนของวัฒนธรรมและสังคมมนุษย์ โดยมีจุดประสงค์แตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่ถูกใช้เพื่อการพบปะสังสรรค์ เฉลิมฉลอง อันเป็นผลเนื่องมาจากความรู้สึกที่ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย สนุกสนาน ความรู้สึกดังกล่าวเกิดจากฤทธิ์กดประสาทของแอลกอฮอล์ ซึ่งหากดื่มในปริมาณมากและบ่อยครั้งจะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกายในหลายๆ ส่วน ตั้งแต่ระบบประสาท ตับ หัวใจ ทั้งทำให้เกิดโรคเรื้อรังและมะเร็งหลายชนิด รวมถึงอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการขาดสติ เช่น อุบัติเหตุทางรถยนต์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

http://en.wikipedia.org/wiki/Alcoholic_beverage [อ้างถึง 24 ธันวาคม 2553]

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_alcohol_consumption

[อ้างถึง 24 ธันวาคม 2553]

<http://icap.org/table/MinimumAgeLimitsWorldwide> [อ้างถึง 24 ธันวาคม 2553]

<http://www.thaihealth.or.th/node/6230> [อ้างถึง 24 ธันวาคม 2553]

สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

โทร. 0 2201 7132

e-mail : nawarat@dss.go.th

ธันวาคม 2553